

LORANT

CIMBORA

ROMANIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

40 Biblioteca Universității din Cluj

2pld.

6. évf.
1. SZ. 1927.
II. 1.

Téli dal

Írta: FELEKI SÁNDOR

Olomszinü, bágyadt ég,
Förgeteges hideg lég.

Milliónyi hópehely,
Nincs egy száraz, puszta hely.

S megszólal a cinke, csiz:
Nincsen kenyér, nincsen víz!

Jó emberek, adjatok
Egy-egy morzsát, egy magot.

Ha megérjük a tavaszt,
Visszaadjuk dalban azt!

(Budapest.)

A kulcstartó

Írta: F. Vadnai Hermin.

Peti íróasztala az ajtó és ablak közti sarokban áll; balkézről kapja a világosságot; fölötte a kisebb-nagyobb térképek emlékeztetik arra, hogy a földrajz kötelees tantárgy; jobbról pedig, közvetlenül az ajtónyílás mellett, csinos nikkell kulcstartó fénylik. Ez azonban nemcsak kulcsok számára való; sőt — a kulcs rajta a legkevesebb. Már csak azért is, mert édesanya a kamara és kiskulcsokat állandóan magánál hordja, torkos gyermekek nem kis bosszuságára. A padláskulcs az előszoba-szekrény fiókjában szokott lenni; a fűskamara, pince és kertkulcs — mert ilyen is van — a mi derék Bertánk kezeügyében, a konyhában lóg. Peti alumínium tejeslábasakája alatt, amikor nincs rá szükség. Mert amikor kellnek, akkor nincsenek sehol. Rejtélyes módon tudnak ezek a lapos, tátott sárkánytorokhoz hasonló kis kulcsok eltűnni. Mintha játszi-kedvű marók ingerkednének a háznépvel, amikor legsürgősebb a dolog, legégetőbb a munka, a kis kulcsok nincsenek sehol; s mégis mindig előkerülnek. Ott hevernek némelykor az asztal közepén, máskor az ablak keresztfáján fityegnek s csak hogy meg nem szólalnak; de hiába, a kis kulcsokat keresni kell minden polcon, fiókban, míg aztán a bosszuság hangos nevetéssé válik a kulcsok láttán.

No és a kulcstartó? Minek az? Mennyi időt, fáradságot kimélné meg a háziasszony, ha rendet tartana s minden egyes kulcsot minden használat után odaakasztana a helyére. Ugy-e, ezt gondoljátok ti is? Én is.

— Hát akkor miért nincs úgy? Mi van a kulcstartón? — kérdezitek türelmetlenül.

Rögtön felelek:

A kulcstartón lóg a kapukulcs, az előszobakulcs, egy sárgarézből készült kut-kulcs; de mindezek csak megtűrt tárgyak itt, mert a kulcs tartó tenyleges rendeltetése az, hogy Peti odaakassza az egyenlőszáru és derékszögű háromszöget, a fejes vonalzót, a szögmérőt. Azonkívül ott lóg boldog elemista évek szép emlékeként egy piros hárászból horgolt labdatartó; mellette mint természetes fejlődési fokozat: egy footballbőr földi maradványai s mindezek tetejében két vivókard. Szegény kulcstartó nem is látszik ki alóluk, de nem is igen igyekszik. Némán, csön deszen türi sorsát, mint aki érzi, tudja, — hogy lázongásaak itt nincs helye. Tünni kell és hallgatni nappal.

Am éjszaka, amikor a tündérek világuralma minden fehér gyermekszobára kiterjeszti hatalmát s a hold belopódzik a függöny résein át; éjszaka, amikor ezüsthimpör takar minden szennyet, csunyaságot; éjszaka, amikor a felhőzet tündérfátyolnak látszik; éjszaka a nyelvelő, kotonyeles, lusta Peti a világ legjobb gyermeke; dus barna haja rendetlenül hull a homlokába és senki sem szól rá, hogy fésületlen. Feje oldalt hanyatlík a párnán s ezért sem éri megrovás. Szempillája, mint hosszú selyem rojt takarja le szemét, de azért mindent lát és hall, ami az éjszaka csöndjében — a kis fehér szobában történik.

Igen, egész bizonyosan hallja, mit mesélnek az el hanyagolt játékszerek az uralmon levőknek, különben miért mosolyogna oly édesen álmában; azon aligha, hogy az utolsó fizika-órán meggyőződött arról, hogy a helyéből kimozdított delejtű addig izeg-mozog, amíg egyik vége megint északnak s a másik délnek mutat. Ez lehet ropant érdekes és hasznos; Peti sokkal szivesebben is tanulja, mint a kamatszámítást, de mosolyogva álmodni róla, igazán nem lehet.

Csitt! Mesél a labdaháló, akár csak kislányok törött bábuja a pamlag sarkában.

Bizony más életem volt nekem ezelőtt, amikor Peti még elemista volt. Nap-nap után a nyakába kanyarított; ha szép idő volt, levitt a Marospartra, sétátérre. Esős időben a boltozatos kapualjban játszott. Amikor Peti édesanyja engem megteremtett, nagy, puhabőrű vörös gummilabda volt bennem; az meglehetősen hosszú életű volt. Pestről hozta édesapja. Mindenki nagy becsületben tartotta, de hogy, hogy nem, egyszer mégis léket kapott s hiába volt minden mentési művelet, a lék csak táglult, nagyobbodott, míg a szegény piros labda, végérvényesen meg nem halt. A második lakómat Brassóból hozta édesanyja. Kemény, fényesre lakkírozott labda volt, derekán szívárványos öv; az egyik felében a japán Mikádó ült, állandóan mosolygó arccal. Feje fölött tarka lapos napernyője; a másik felében virágzó cseresznyefák; óh, de szépek is voltak! S mégsem tartott a labda annyi ideig sem, mint cseresznye-virágzástól érésig. Utána 2—3 kisebb labda következett, szürkekék, egyszerűek, mint az esős hétköznapok. Került belém még szép, nagy, pettyes labda is, de Peti valahogyan megunt bennünket s ha elővett is, oly kiméletlenül rugdosott belénk, hogy szégyeltük magunkat s azt kívántam, bár soha gyermek meg ne kívánta volna labdáimat s még most is ott himbálódznának a játékosbolt ajtaja fölött közös, nagy hálóban.

A football-bőr diadalmasan nevetett:

„Az én időm következett most! Pajtások, mit tudjátok, micsoda boldogság kora tavasztól késő őszig a pályán száguldani, vastag bakkancsok irányítása mellett kapuba repülni. Micsoda öröm, diadal az egyik párton, milyen levertség, kétségbeesés a másik csapatnál. Engem csak itt-ott rugdostak I. és II. gimnazisták szabad szombat és szerda délutánokon s mégis nagy élményeim voltak. Első kalandom az volt, hogy Harryék udvaráról átröpültem a szomszéd szijgyártó kertjébe s hiába tették tűvé értem az egész környéket, csöndesen meghúzódtam a füvesben s ott nyaraltam kaszálságig. Nekem nem ártott meg a pihenés, de a szegény gummihólyag megpukkadt bánatában. Amikor aztán új hólyaggal új élet költözött belém, Pistieké udvarából hol a jobb, hol a bal

szomszéd parkirozott kertjébe csináltam kirándulásokat, de ott érthetetlenül — csöppet sem örültek nekem s olyan dühvel dobtak vissza Petihez, ki könnyező szemmel várt reám, hogy elhatároztam magamban: hű leszek kis gazdámhoz. Boldogabb társaim felnőtt, komoly emberek játéka volt. Elmentek velük városról-városra, sőt még idegen országba is rugdalózni. Volt nem egy olyan labdarugó, aki az ellenfél nyelvét meg nem tanulta volna semennyiért, de nem sajnált időt, éveket, hogy minél tökéletesebb rugásokat tudjon csinálni. Sok labdarugó törött lábszárcsonttal, zuzott térdkalácsccsal fizette meg ezt a mulatságot, de a labdát azért vígan rugták tovább — mások. A küzdelmet érdeklődők tömege nézte végig drága belépődíj mellett. Óh, ne nézzétek le a footballt, amiért Peti hűtlenül elhagyott.“

A kerékpár az előszobában halkán csilingelt.

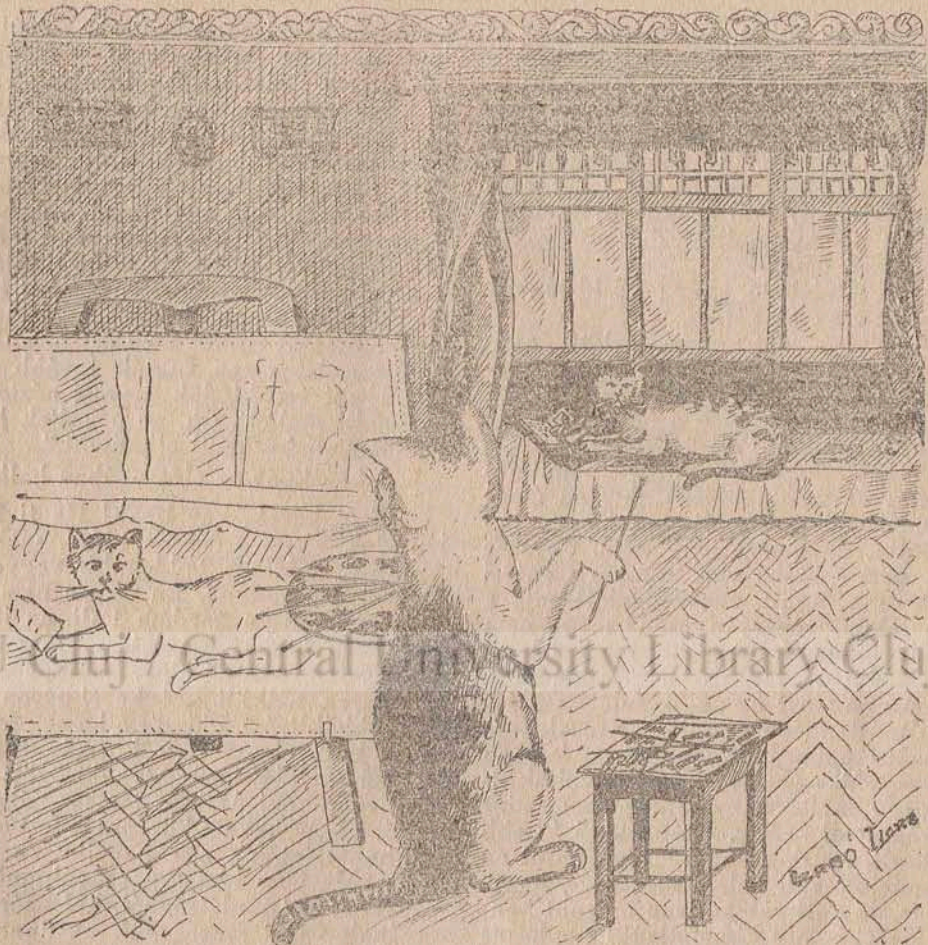
„Szót kérek, kartársak! Ha ti boldogan emlékeztek vissza arra az időre, melyen uralmon voltatok, százszor boldogabb vagyok én, aki a helyzet ura vagyok. Én ugyan nem vagyok Peti tulajdona, az én gazdám Pali, az ifiúr — mégis csodaszép órákat szereztem kis gazdánknak is. Emlékeztek arra az időre, amikor gummiabroncs és nyereg nélküli női kerékpáron kezdte meg Peti a biciklizést. Először a hosszú folyosón végig, egyik kezével a rozoga kormányt, a másikkal a folyosó karfáját támogatva döcögött végig a bütykös deszkákon. Amikor támasz nélkül mert elindulni, a konyhakert középutja lett a pálya, melyről ha letért, de sok paprika és paradicsomtő bánta. Ma már biztosan száguldunk a szomszéd falvakba, hol mulatságból, hol azért, hogy édesanyának vaját szerezzünk az ünnepekre. Az enyém a jelen!“

A holdsugár végigsiklott a vivókardokon. Halk sóhaj rebhent végig a szobán. Honnan? Hova szállott? Tudnak kardok sóhajtozni? Gyermekszívekben vágyat ébreszteni? Vagy csak sebet ütni, vért önteni tudnak? A sóhaj egy alvó kis fiú nagyratörő lelkéből röppent el. Vivni szeretne már; büszke, legyőzhetetlen ifju lenni. A kard felé szállt a sóhaj, a vivásnak szólt az óhaj. A kardé a jövő.

Édesanya szerető keze végig simogatja a gyermek homlokát, a barna fürtöket. Lecsókolja a sóhajtozó ajkakat:

„Aludj, kis gyermekem!“

(Szászrégen.)

Cica mama lepingálja esetetét.

Szabó Hona (Marosvásárhely) rajza a Cim-bora pályázatára.

Bundás és Zsoli

(Bagoly hácsi táskájából)

Írta: CSÜROS EMILIA.

Zsolit városról hozták Bundásékhoz. Vézna, fényesre kefélt városi kutya volt, aki el nem a-ludt esténként addig, amíg az ő párnáját le nem tették neki a földre.

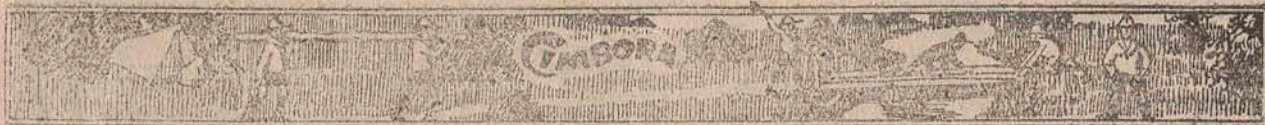
Bundás lompos, fehér falusi kutya, nappal láncon, éjjel meg a házra vigyázott. Az első ta-lálkozásnál Zsoli kényeskedve emelte fel az orrát és ilyesmit vakkantott:

— Nem tudom, hogy lehet valaki ilyen ápo-latlan! Én rosszul vagyok, ha néha elfelejtenek megfürdetni: Te nem szoktál mindennap fürödni?

Bundás kinyújtott két lábára fektette a fejét és úgy vakkantotta:

— Mire jó az?

Zsoli már nem magyarázhatta meg, mert u-tána jött a gazdája.

— Gyere, Zsoli, mutassuk meg, mit tudsz!

A szobában sokan voltak és nevettek, tapsoltak, amikor Zsoli karikába ugrott, szolgált, két lábon járt, a fejére tett papircsákóhoz felemelve jobb lábát katonásan szalutált. Bundás gazdája kedvetlenül mondta:

— Az én kutyám nem tud semmit!

Másnap azután furcsa dolog történt. Valami betörő garázdálkodott előző napokban a faluban, sok embert megkárosított és a csendőrök szelvényben nyomozták a gazembert. Senki sem hitte, hogy visszamerészkedne újra a faluba. Csakhogy másnap este Bundás olyan veszekedett morgást, csaholást vitt véghez odakint, hogy a házigazda fegyveresen kiment, hogy körülnézzen.

Furcsa látvány tárult a szeme elé. A ház mellett, a földön egy ember feküdt, Bundás pedig egész testével keresztbe rajta, úgy, hogy az meg sem moccanhatott az izmos kutya súlya alatt. E mellett Bundás fejét oldalt hajtva egyenesen az ember arcába ugatott, minden pillanatban készen arra, hogy átharapja a torkát, ha megmozdul. A lefülelt alak nem volt más, mint a körözött betörő, aki éppen egy újabb gázságot akart elkövetni, ha Bundás ebben meg nem akadályozza.

Zsoli másnap lecsüngő orral somfordált Bundás felé.

— Pajtás, — engedd meg, hogy elismerjem, többet ér a te tudományod, mint az enyém. Én sohasem győztem volna le azt a betörőt.

— Nem tudomány az! — felelte Bundás. Kötelesség. Neked az a kötelességed, hogy szórakoztassd a gazdádat, nekem meg az, hogy megvédjem az életét és vagyonát. Ezért sem gőgösek nem lehetünk, sem szégyenkezniük nem szabad. Mindenki teljesítse a maga kötelességét! A netyke pökbendi kutyákkal azomban nem állok szóba. Nem ismerhet becsületet az, aki természetét megtagadva az embert utánozza. Nekünk kutyáknak pedig egyebünk sincs, — még ha láncon vagyunk is, — mint a becsületünk. Eredj hát vissza a szelyempárnák közé és komédiázz tovább!

Azzal fejét megint kinyújtott lábaira fektette és lehunyta szemét, mintha aludni akarna.

(Kölozsvár.)

*****
FERIKE GOMBOSTÚT NYELT.

— Jaj, jaj, jaj, apuka, lenyeltem egy gombostűt! — jajgat keservesen Ferike.

— Ugyan, ne sirj te csacsi — itt van egy másik!

BÉLYEGGYÜJTÉS

Befejező közlemény.

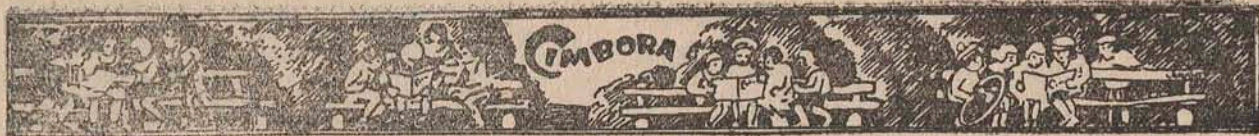
Biztosan olvastatok vagy hallottatok már róla, hogy egyik-másik bélyegnek milyen óriási értéke van. És ha ilyesmit hallottatok, bizonyára felmerült bennetek a kérdés: Hogyan lehetséges az, hogy egy ilyen jelentéktelen, kis papirdarabka olyan rengeteg pénzt ér? Egy egyszerű példával próbálom megvilágítani ezt a kérdést, hogy a bélyegek értékmeghatározásának az alapelvét megismerhessem veletek: Magyarországban a múlt esztendőben Jókai-émlék-bélyegeket adott ki a posta jótékony célra. A bélyegekből három különböző érték, bélyeggyűjtők nyelvén: sorozat jelent meg, amelyeket a postahivatal 10.000 koronáért árusított. Tegyük fel, hogy az alatt a négy hónap alatt, amíg ezek a bélyegek forgalomban voltak, a posta által kibocsájtott, összesen 500.000 darab bélyeg tényleg egyől-egyig elment. Az államnak így ezekből a bélyegekből 5 milliárd korona bevételje volt.

Alhoz azonban, hogy a bélyeg értékét meghatározzuk, az egész világon élő 4.000.000 bélyeggyűjtőt kell alapul vennünk, (A fenti statisztikában csak azok szerepelnek, akik valamely egyesületnek a tagjai.). Tegyük fel hát, hogy a világon élő bélyeggyűjtők közül) azoknak csak egy-negyed része, tehát csak egy millió gyűjtő akar magának a Jókai-bélyegekből egy sorozatot megszerezni. Ekkor már egy millió gyűjtőnek a kereslete áll szemben a posta által kiadott 500.000 sorozat kínálatával szemben, tehát az egy millió közül ténylegesen csak a fele tudja megvenni magának a sorozatot. Ha tehát a bélyegek kiadásának beszüntetése után egy-egy ilyen, eredetileg 10.000 koronáért árusított sorozatért 20.000 koronát kérnek, úgy ez az ár pontosan fedi az illető bélyeg kereslete és kínálata közötti arányszámot. (1:2)

Lehet-e a bélyeggyűjtéssel pénzt keresni? Sajnos, ez a kérdés mindig odatolul a kezdő gyűjtő nyelvére. Pedig kár! Mert a gyűjtést sohasem szabad azért üzni, hogy azzal anyagi haszonra tegyünk szert, hanem mindig magáért a sportért. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy a bélyeggyűjtés hasznos, tanulságos foglalkozás, amellyel szélesedik a látóköriötök, megismerkedtek rajta keresztül messzefekvő országokkal és idegen népekkel és mindinkább szaporítják földrajzi és történelmi tudástokat. Csak ezért, egyedül ezért és így szabad bélyeget gyűjteni s aki előtt csak a gyűjtés szép célja lebeg, szép eredményt fog elérni vele!

(Szatmár.)

Dr. Vajda István.

Pincsi önagysága

*Oh, a kedves Pincsi nagysága,
De szépen fest a kalapja!
Csupa gyönyör, csupa csuda,
Nem látott ilyet Pest-Buda.*

*No, nézzed, de kevély alatta!
Ugyan bizony, honnon hozatta?
Párisból? Na, lám, na, lám,
Hogy ezt mindjárt nem gondolám!*

*S szabad tudnom, Pincsi nagysága,
Ez a szép kalap milyen drága?
Szóval nem tudja mondani?
A lábával számolja ki!*

*Oh, a kedves Pincsi nagysága,
A lábával, nézd, hogy kivágja!
Két első lábat felemel,
Pincsi nagysága így felel.*

*Eszerint hát, Pincsi nagysága,
Áll a kalap két koronába.
Hej, áll az többre is, de hát
Nem tud számolni kend tovább.*

*Hallja maga, Pincsi nagysága,
Csunyán fest ám a kalapja.
Hol üresség a fej alatt,
Nem illik a tollos kalap.*

A LEGSZEBB MESE

(Jancsika öcsikémnek szeretettel.)

Irta: KIRJÁKNÉ KOVÁCS EMMA.

Nagymama öreg karos székében ül,
Kis nokája hozzája repül:
„Vég öledbe! Hopp!
Fejénagymama szívére hajtja,
Áldot két keze ölelve tartja
És meébe fog.

Fiacskám! Miről meséljek neked?
Válassz valami búbajos mesét,
Álomországba ringat el veled
Jóságos tündér, aranyos keze
Lesz majd a vezér.

Hófehérről? Tündöklő várról?
Aranyos hju király leányról
Meséljek tépet?
Tobbsincs irányfi hősiességét,
Hétfejű sárány szomorú végét
Mondjam e néked?

Fiacskám, szj hát! Nyisd ki a kis szád,
No, melyik tézik? Egy, kettő, mondd lád,
Sugd meg izid!
Csodaszarvast elmesélhetem,
Azt szeretjük a mindketten,
Figyelj csak id!

— Nem, nagymamácska! Szebbet is mondhatasz.
— Hamupipókét? Ne azt mondd, ne azt!
Legszebbet meséld . . .
Jó anyucimról mesélj, nagymama,
Ó a fényes ég legszebb angyala,
A földön hogy' élt?

Sem a mesében, sem az égben nincs
Olyan gyönyörű, olyan drága kincs,
Mint édes anyám.
Egész világon a legeslegszebb,
Az én szívemnek a legkedvesebb
Ugy-e, nagyanyám?

Csillagos éjben lehajlik hozzám,
Csókokkal hinti szunnyadó pillám.
Ágyacskámba ül,
Ujjong a szívem, holdogan remeg — —
Csak egyszer látnám! . . . Jaj, nem, nem lehet
Félek, elrepül.

Ha róla mesélsz, mégis úgy látom,
Ugy-e, itt feküdt hófehér ágyon?
Kicsiny voltam ám,
Csecsemő gyermek, pólyás babácska,
Szívére ölelt édes mamácska,
Ugy-e, nagyanyám!?

Egyszer csak elment! . . . Meséld csak, kérlek,
Angyala lett a szép fényes égnek,
Legszebb angyala,
Szárnya lett, csudás hófehér szárnya,
És lerepül, hogy ne legyen árva — — —
Mért sírsz, Nagymamam?
(Mocsolya, 1926. szept. 28.)

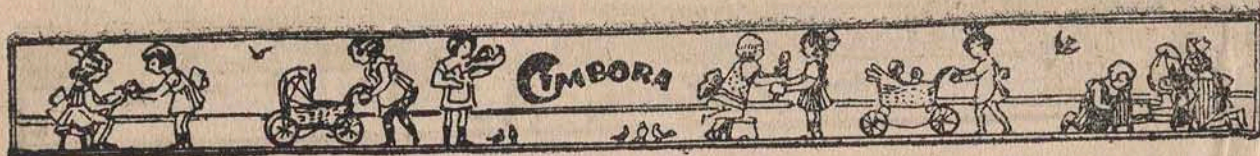
A „farkaskölyök” cserkészszet

Irta: LAJOS BACSI.

„Jó munkát!” Igen, jó munkát, így köszön-
tik egymást a cserkészfiúk, mikor találkoznak.
A válasz pedig ez: „Légy rés!” És akkor a két
magyar cserkészfiú jobbkezükkel egymásnak.

Ez a bajtársi viszony bejelezője. Mert a
cserkész mindig hasznos, jó, de munkát akar

végezni. Neki nincsen elveszteni való ideje. A
nap minden percét valami okosra használja fel,
hogy testét-lelkét művelje, nehogy elsenyved-
jen, tunyává, restté váljék. A „légy résen!” pe-
dig azt jelenti, hogy fejleszd magadat, erőssé,
ügyessé, hogy a kellő időben tette válthasd lel-

ked parancsait; hogy éber légy, hogy talpon találjon a kísértés és felkészülten a segítség alkalma. A cserkész mindig egész munkát végez, teljes odaadással, a tőle telhető legteljesebben. Ezért a cserkész nem szereti a kényelmet, a pillanatot jó vagy rossz hangulatát, hanem — ha kell — mindig frissen és elszántan cselekszik.

A szóbeli üdvözlésen kívül van kis, nagy és bot-tisztelgés is. A kis tisztelgést használjuk, ha fedetlen fejjel vagyunk. Ilyenkor a kis ujjat behajlítjuk s a kis ujj körmét lefogjuk a hüvelykujjal, miközben közbülső három ujjunkat függőlegesen feltartjuk. Ez a titkos jel! A három függőleges ujj emlékezteti a cserkészt az Isten, haza és embertársaink szolgálatára rendelt kötelességeire. A két egymásra tett kis és hüvelykujj pedig azt mondja: a gyengébbet segíti az erősebb. Kis tisztelgésnél ezt a titkos jelet csináljuk meg és jobb karunkat vállmagasságra emeljük fel.

Ha kalapban vagyunk, megcsináljuk a titkos jelet és mutatóujjunkkal a kalap-karima peremét érintjük. Ez a nagy tisztelgés. A bot-tisztelgést pedig akkor használjuk, ha cserkészbot (160 cm. hosszú) van a jobb kezünkben. Ekkor is megcsináljuk a titkos jelet, de balkézettel és a bal alsókart vízintes fekvésbe hozzuk, úgy, hogy a kinyújtott három ujj vége a jobb kézben tartott botot érintse. — A botot mindig a jobb kézben kell hordani és az állhoz kapni.

Próbáljátok csak meg!

Ugy-e, nem is olyan nehéz ez? Ha minden fiu egyformán csinálja, akkor ez igen szép. Ez is hozzátartozik a fegyelemhez. Ilyenkor eltűnik az, hogy a csapatban kis és nagy fiuk vannak, mert lélekben teljesen egyé forrunk.

Ez a lelki egység megengedi azt is, hogy néha egy-egy cserkész adomát is elmondjunk a mesén kívül. Pld. Egy nagy fiu rászól egy ugráló kis fiura, aki a lábára lépett véletlenül:

— Te Dugó, mindjárt zsebre duglak!

Mire a kis fiu bátran és mosolyogva visszavág:

— No, hiszen akkor több ész lesz a zsebedben, mint a fejedben.

(Losoncz.)

Beszámoló a nyári vakációról

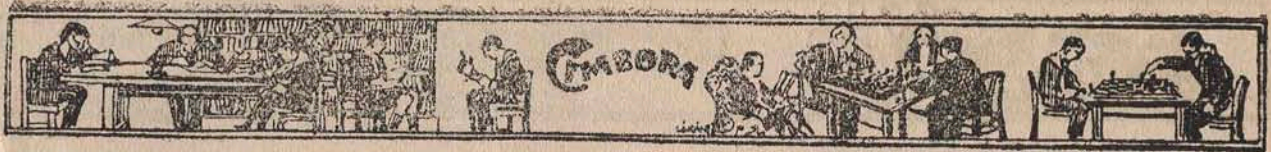
Kedves Elek Nagyapó!

Nagyapó hívására én is megirom, hogy miképpen telt el a nyári vakáció.

Évzáróünnep után itthon töltöttem a szünidőt. A gazdaságnál ami munkát elbírtam, azt örömezzel dolgoztam. Kisebb kirándulások az erdőre és mezőre tettünk. Aug. 2.-án elmentünk Apukával Aranyos-Gyèresre, ahol ahol a Nagy- szüleimék laknak. Itt voltunk három napig, bár az idő nem kedvezett. Megnéztük a hatalmas szeg-gyárat. Le is írom, hogy miképpen készült a szeg: Egy óriási, 10 méter hosszú kályhába elől beteszik a nyers vastömböket. A kályha fehérrézre tüzesedik, a vasdaru kiemeli és a hengerművek kezdetéhez. Ez hengereli és huzogatja a vasat. Ez a gép olyan nagy, mint egy cirkusz, vagy egy kisebb kör alakú verseny pályája. Ezt a másfél méter hosszú vastömböt a gép megfogja és elkezd kanyargó pályán kergeni. Ahogyan keresztül szalad a gép első nyílása, hat méterre nyulik és így tovább szalad, mind hosszabban és vékonyabban. Olyan, mintha tűz kigyók szaladnának. Amire ez a tűzkigyó terem végére ér, már félig kihűlt, izzó fehérgébből szürkévé vált és félcentiméteres vékonyságra fogyott. Ez a kihűlt sodrony rácsavaródik egy dobra. Amikor egy tekeres megtelik, a botot leveszik és egy másik dob kezd tekeresni a drótot. Nem mindenik vastömbből csinálnak ilyen vékony drótot. Egészen más telep végé a drótok további vékonyítását. A hengermű félcentiméteres vastagságban kikerülő drótot hideg uton levékonyítják egész hihetetlen finomságra. Nemcsak egy-két milliméteres drótot vannak, hanem a legfinomabb 0,5 milliméter, 42 kilométer hosszúságra nyulik meg. Ezután a drótot lecinkezik, hogy olyan fényessé válik mint az ezüst. Ha ez megtörténik, akkor szegek gyártanak belőle. 70 gép gyártja — naponta tíz vagon különböző nagyságu szeget. Ime, lejam, hadd tudja Nagyapó is, hogy mint csinálják a szeget.

Aug. 21.-én hazajött bátyám néhány napra és azt mondta, hogy felsz egy hétre Kolozsvárra. Én szívesen fogadtam a hívást és Apuka és Kicsimama is beléegyezett. Aug. 23.-án, hétfőn délután 12 órakor utaztunk Kolozsvárra érkezünk d. u. 5 órakor. Először is elmentünk oda, ahol bátyám lakik, hogy tegyük le a csomagokat. Azután elmentünk a távoli rokonunkhoz, ahol igen szívesen fogadtak. Ott is volt a szállásom. Este elmentünk a moziba, ahol elég jó darabot adtak. Másnap, 24.-én, megnéztük a Mátyás király szülőházát, hatalmas nagy lovas-szobrárt és a templomát. A Mátyás szülőházában lát-

tam a régi 1500—1600 év körüli gazdasági eszközöket, kalotaszegi viseletű ruhaneműket, konyha-berendezést, ahol egy asszony szítál, egy szoba-berendezést, ahol a bölcsőben fekvő kis csecsemőt egy öreg bácsi dajkálta, továbbá szövőszéket, kulacsot és sok szép képet, amelyek Erdély szép tájait ábrázolják. Azután elmentünk a ref. kollegiumba és a theológiára, ahol Apuka tanult. Ebéd után elvitt bátyám a „Renner” börgyárba. Itt láttam a javító-műhelyt, ahol bátyám dolgozik és itt van a vasfúró-, gyalu- és fűrészelő-gép, az esztergapad. Továbbá elvitt Dundi a kazánházhoz, a porszívóhoz, amit ő csinált, a viztoronyhoz, ahol én nagyon féltem felmenni. Láttam még a bőrkészítést, ahol igen kellemetlen illat van. 25.-én láttam a farkast, amely táplálja Romulust és Rémust, a magyar színházat, a sétateret, ahol a nagy tóban hattyúk és csolnakok uszkáltak. Délután elmentünk Nagybátyámékhoz, ahol az egész délutánt eltöltöttük. Onnan elmentünk a moziba. 26.-án elmentem egyedül Nagybátyámékhoz, akikhez meg voltam hívva ebédre. Itt voltam délután 6 óráig. 27.-én délelőtt elmentem a dohány-gyárba, ahol egy távoli rokonom van és az mutatta meg a gyárat.

Először is megmutatta a dohányvágó és a szivarkakészítő műhelyt, a kazánházat és a viztornyót. Azután láttam, hogy mint csinálják a szivardobozokat, a cigaretta papírt, hogy töltik a cigarettát. Van egy gép, amelyik a papírt összeragassza, tölti és vágja, ez egy perc alatt 1000 cigarettát gyárt. Továbbá láttam még a nyomdát, ahol a papírra rányomják a pecsétet. Este pedig megint moziba mentünk. 28.-án voltunk a futbal pályán s utközben láttam a Szent György szobrot. Este elmentünk a színházba, ahol bizony nem nekem való darabot adtak. 29.-én meg voltunk hívva Nagybátyámékhoz, ahonnan elmentünk a Donátra. Itt egy kerti-vendéglőben voltunk este 6 óráig. Nagyon jól telt az idő. 30.-án hazamentem. Utközben láttam a repülő-hangárokat. Négy alagut mentem keresztül.

Szeptember 11.-én elmentünk Nagyenyedre a református nagyhátra. 12.-én (vasárnap) teli volt a templom. Itt sok szép beszédet hallottam, közöttük szeretett püspökünk beszédjét is, akit most láttam és hallottam először.

Szeptember 13.-án meghívott egy diák barátom, hogy töltsék egy néhány napot nála. El is mentem Balázsfalvára, mert ott lakik. Balázsfalva még a kisebb városok közé tartozik. Most épül nagyban. A villanyt csak most vezették be. A téglagyárat, amelyet villany hajt, érdemesnek találtam megnézni. Láttam is, hogy miképpen készítik a téglát. Több nevezetes épületei még a gör. kath. theologia, a gimnázium, a tanító és ta-

tanító intézet és a templom. Itt lakik a gör. kath. csek is. Igen jól telt el az idő, de nem akartam tovább maradni, mert siettem haza, hogy megírjam a beszámolómat. Minden csütörtökön bejártunk Bicsárdra, mert ez a piacunk.

Ezzel beszámolómat bezárom, mert elég hosszú

(Buzásbicsárd, 1926. szept. 20.)

Kezét csókolja:
Pataký Pál.

Édes jó Nagypó!

Egy szerdai nap — úgy emlékszem, hogy július 28. volt — vendéget kaptunk, aki azt mondta nekem, hogy menjek Szigetere nyaralni, de én nem akartam, mert én Nagysomkutra készültem, de végre mégis rászántam magam a szigeti utra. Ahogy mentünk ki a vasúthoz, valami szorongó érzés vett rajtam erőt, amely mintha ezeket a szavakat sugta volna: Hát csakugyan elmész? Itt hagyod a szülő városodat? De én leküzdöttem ezt az érzést és csak utaztam. Az ut igen kellemes volt. Mire megérkeztünk, már este volt, így tehát semmit sem láthattam. Másnap aztán szemügyre vettem az udvart és vagy 60 bonthelyiséget láttam és később megtudtam, hogy Kahan udvarnak hívják. Máramarossziget fekvése igen szép, az egész város körül van véve hegyekkel, amelyek igen szép külsőt adnak neki. De másnap még jobban elragadtott Sziget szépsége, amikor kimentem az ugynevezett Malomkertbe, amelynél folyik az Iza és a tulsó parton óriási hegyek vannak. Megnéztem azt a házat, amelyben Prielle Kornélia, nagy művésznő született. A vasárnapot a hegy megmásására fordítottam. Két kísérom is akadt: egy 13 és egy 8 éves kislány, kikkel versenyt mászva törekedtünk a hegyre. A hegy, melyre mentünk, nem volt olyan nagyon magas, a tetején egy kis csérmely választja el a másik hegytől. A második hegyre már sokkal nehezebb volt az ut, mert meredekebb volt. A 8 éves fiú már az első szerpentin utánál sirt, hogy menjünk vissza. Nagy nehezen feljött a harmadik utig, de tovább már nem akart jönni, így tehát kénytelenek voltunk visszatérni, de előbb megnéztük a lent elterülő várost, melyben az embereket kis törpéknek láttuk. Láttam a hegyről, hogy folyik az Iza a Tiszába. Az idő nem volt szép és amikor szép idő volt, még akkor is szinte fáztam, olyan erős a levegő.

Egy nap megismerkedtem Kepes Karával, aki szintén unokája Nagypónak. Elmentem hozzájuk és megmutatta a fésű-gyárat, amelyben csak éjjel dolgoztak, mert nappal nincs áram. Elmentem Kepes Karával a szlatinai hidhoz is, de nem engedtek még közel se, mert a hid Csehszlová-

kiához tartozik. Később elmentünk a Tiszához és a parton szedtünk különféle köveket, melyek közül egy párat el is hoztam emlékképen. Voltam egy Csárda nevezetű faluba is, de csak egy fél napig voltam ott és csupán, mert unatkoztam, csak azért mentem. A nap legnagyobb részét olvasással töltöttem. Legjobban tetszett Nagyapótól, Galambok, Nagyapó meséi, olvastam Cooperfield Dávidot, A medve vadászát, A szívet, Stropka Jankót, A bálványos várt, Magyar fiúk kalandjai Afrikában. Hogy még a többi könyvet is felsoroljam, nem egy, hanem vagy 3 oldal kellene. De azért még a legjobb szórakozásom mellett is gondoltam Nagyapóra, ki értünk annyi sokat fáradt és olyan tartalmassá teszi a „Cimborát”.

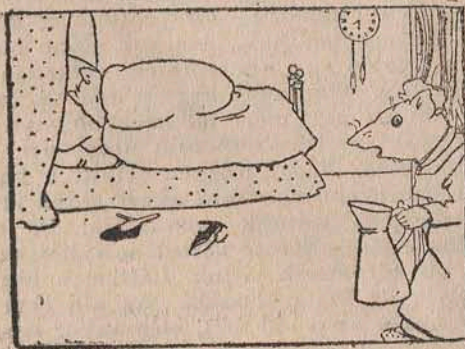
Az utolsó napokat mind kirándulásokra használtam fel. Augusztus 16.-án megkértem Hollósy Gyurkát, ki nekem jó barátom, hogy jöjjön fel velem a hegyre. Ebéd után rögtön hozzáfogtunk a hegy megmászásához és két óra felé már a negyedik szerpentin uton voltunk. Három óraker az úgynevezett Rózsa Sándor barlangjához ér-

tünk, melyben csak négykézláb tudtunk előre jutni. A másik kijáratnál Rózsa Sándor patakja volt. Itt egy keveset pihentünk és 4 óraker már messzelátó toronyból néztük Szigetet, Szlatinát és Sugatagot. Lejönni a hegyről 15 perc alatt jöttünk le facusztatón. Ráültünk egy hosszú fára, nekiszaladtunk és csusztunk lefelé. Én nem tudtam olyan jól jönni, mint a barátom és azért átfordultam néhányszor a fejemen. Amikor lejöttünk, csak akkor vettem észre, hogy a vállam és a lábam vérzik. Másnap elmentem bucsuzni az ismerőseimhez. Amikor csomagoltam, megkérdezték tőlem, hogy miért megyek haza. Erre én azt feleltem: Mindenütt jó, de legjobb otthon, de azért csak megigérttem, hogy jövőre megint elmegyek. Amikor pedig hazajöttem, a vonatnál várt Anyuka és Klári. Most már itthon vagyok, de azért csak vissza emlékszem az ottani barátaimra és ismerőseimre.

Kezét csókolja Nagyapónak szerető unokája
(Szatmár.) *Glück Imre.*

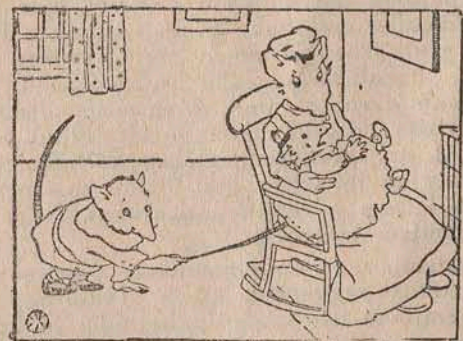
Cincogi urfi az intézetben

Cincogi urfiról szól e kis történet, aki megátalkodott csintalan kölyök volt, azaz, hogy a saját szavaival éljek: cintalan. Egy nap százszor is kijelentette, hogy: Cincogi cintalankodni akar! — s a szegény Cincogi mama ugyancsak egy nap százszor is sarokba állította a cintalan Cincogit.

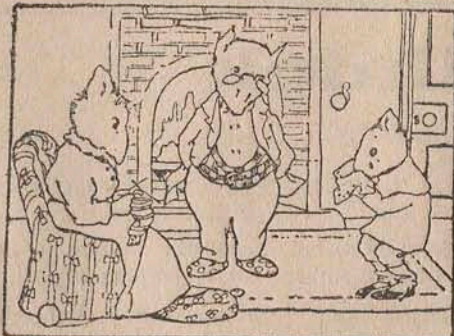
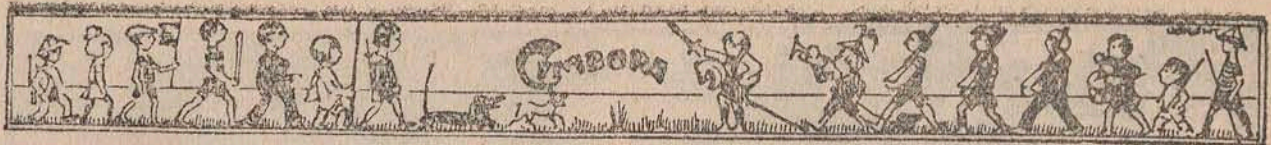
Nem furcsa, hogy amilyen csintalan, akárcsak mondani: cintalan volt Cincogi urfi, éppoly lusta volt, s teszem „hajnali” 9 óraker jól az orrára húzta a pihés dunnát, nehogy valaki azt hihesse róla, hogy fel szeretne kelni. Biz az fur-

csa, de így volt s Bábí dada, amikor már megelégte Cincogi lustálkodását, rendszerint egy nagy kancsó vízzel ébresztgette az urfit.

De Cincogi urfi nem maradt adósa Bábí dadának s mikor ez az ő hugocskáját szoptatta, a háta mögé sompolygott s gyöngéden ráncigálni kezdte hugicája farkincáját, hadd visitsen Bábí dada fülébe.

E művelet után rendszerint átsurrant a Sokavágó ur gyümölcsöskertjébe s ott a szebbnél szebb almákkal telerakta zsebjeit. De addig jár a korszó a kutra, míg a nyaka szakad. Cincogi-

nak nem szakadt meg a nyaka, de egyszer a fülcskéje a Sonkavágó ur kezébe akadt s ez igen kellemetlen volt az urfinak.

Az sem volt kellemetes, hogy egy hosszufüli nyuszika tanuja volt a fülcibálásnak s hosszú fülcével kárörvendezve intett pá-pát! az urfinak.

— Nem, ezt nem lehet tovább tünni, — cincoga Cincogi papa, nemkülömben a mama is. Ez a vásott kölyök szégyent hoz a mi becsületes nevünkre!

Elhatározták, hogy az urfit nevelő-intézetbe adják, mégpedig Könyvrágó ur és neje híres intézetébe, hol a legelőkelőbb családok gyermekeit oktatták minden szépre és jóra. Ez az elhatározás igen kellemetlenül érintette cintalan Cincogi urfit, csakhogy potyogtak könnyei, de hiába

rugalódzott, elvitték Könyvrágó ur intézetébe.

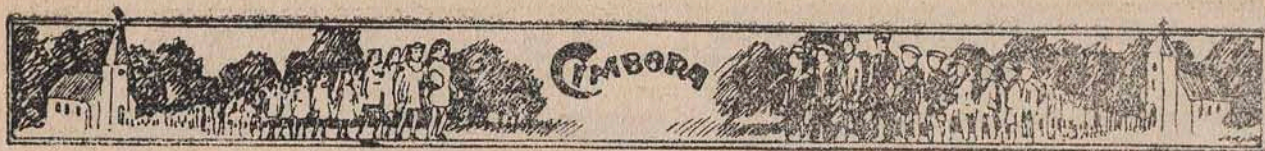
Alig telt el egy hét, Cincogi urfi ott állott a tábla előtt. Nagy papircsákó volt a fején s a csákóra gyöngyszem betűkkel ráírva egy igen különös szó. Szinte szégyellem leírni, de ha le nem írnam, ugysis leolvassátok a csákóról. Szóval, amint láthatjátok, Cincogi urfi már első héten megkapta jótanulása jutalmául a legmagasabb kitüntetést.

Nyomban utána jött a második kitüntetés. Könyvrágóné asszony délben macskaasztalhoz ültette az urfit s pecsenye helyett egy darab száraz kenyeret tett elébe. (Folyt. köv.)

Mi ujság?

Robinson Crusoe. Azt hiszem, nincs közületek egy sem, aki ezt a pompás gyermekregényt ne ismerné és ne követte volna mohó érdeklődéssel, izgatottságtól összeszoruló szívvel Robinson Crusoe és az ő hű Péntekje kalandos történetét. Ez a világhírű gyermekregény ezelőtt hetven esztendővel jelent meg először magyar nyelven, hogy örök időkre első olvasmánya maradjon sok-sok nemzedék gyermekeinek. A hathatatlan Robinsont Defoe Dániel, angol író irta 1719-ben angol nyelven, amellyel örökidőkre ismertté tette nevét. Az akkori politikai életben nagy szerepet játszó, harcos tollu ujságíró volt, aki politikai meggyőződése miatt börtönbe is került. Számos kalandos regényt, elbeszélést irt és élete végéig szerkesztője volt a Rewiew című folyóiratnak. De nevét Robinson tette örökéletűvé. Az angol kiadás után egy évre 1720-ban jelent meg könyvének német fordítása, de még ugyanazon évben elhagyta a sajtót francia és holland nyelven is. Érdekes kis statisztika szól arról, hogy Robinson más nyelvű fordításai milyen sorrendben és nyelven kerültek forgalomba: 1731-ben olaszul, 1744-ben dánul, 1745-ben svédül, 1799-ben szerbül, 1830-ban lengyelül, 1833-ban spanyolul, arabul, 1840-ben görögül, 1847-ben finnül, 1852-ben bengáli nyelven, 1852-ben újzeelandi nyelven, 1857-ben magyarul, 1858-ban örményül, 1861-ben héberül, 1863-ban portugál nyelven, 1868-ban perzsául, 1876-ban eszt nyelven, 1879-ben csehül, 1886-ban oroszul, 1891-ben románul. Magyarul 1922-ben új kiadás jelent meg, mely egész terjedelemben, s nem kivonatossan adja vissza ezt a pompás regényt.

A csuda-állatok

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ember, a szakálla kender. No, én sok országot-világot bejártam, de ilyen embert még nem láttam, de még hírből se hallottam. Nem a szakálla miatt mondom ezt, gyerekek, hanem amiatt, hogy ez az ember soha igazat nem mondott s ha szóra nyitotta száját, csak úgy dőlt ki belőle a hazugság. S haj, mekkorát hazudott!

Hát erről az emberről mesélek én nektek. Egyszer ez a világhazugja ember elment a vásárra, ottan találkozott egy atyafiával, bezzeg, hogy örvendeztek egymásnak s töviről-hegyire elkérdezték egymástól: mi ujság otthon? Hogy s mint megy a sorsuk?

Hiszen csak ez kellett a hazug embernek, hogy beszédnek eredhetett.

— Hej, nekem, hála legyen az Istennek, ugyancsak jól megy a sorom. Annyi a pénzem, hogy majd felvet. Ökrömnek, lovamnak, birkámnak számát sem tudom. Hanem ez mind semmi. Van nekem egy olyan csuda nagy ökröm, hogy nagyobb egy elefántnál. Aztán van egy kakasom, aki pótolja az órát: minden áldott órában éppen akkor kukorékol, amikor a toronyban üt az óra. Hm. Ez még semmi. Van egy olyan kutyám, hogy úgy ir s olvas, mint a víz.

— Ejnye, ejnye, — álmélkodott az atyafi — ezek igazán csuda állatok. No, majd egyszer ellátogatok kigyelmedhez, hadd lássam a gazdaságát s különösen azokat a csuda állatokat.

Azzal Istennek ajánlották egymást, ez is, az is ment az útjára. Hanem a hazug ember, amint hazafelé ballagott, megbánta ám szeretlen dicsékedését. — Ejnye, ejnye, — mondoita magában — mégsem kellett volna ilyen nagyokat füllenteni. Mit mondok majd, ha csakugyan meglátogat az én atyámfia?

Ahogy hazament, nem tudta elhallgatni a felesége előtt, hogy micsoda nagy bolondságot csinált. Mi lesz most, ha eljön az atyafi?

De milyen nagy hazug volt az ember, épp olyan furiangos volt a felesége. Azt mondta az urának:

— Bizony, ha füllentett, akkor csak menjen el kend hazulról s vissza se jöjjön, amig hirt

nem adok kendnek. Majd helyrecsavarítom én a kend dolgát, ha ide jó az atyánkfia.

Hát el is ment a hazug ember, s bezzeg, hogy két nap sem telt belé, jött az atyafi.

— Adjon Isten, hugom asszony. Itthon van-e az én kedves öcsém uram?

— Ó lelkem bácsi, — sopánkodott a furfangos asszony — éppen ma reggel ment el Budára, annak a csuda nagy ökrömnek a hátán.

— Ugyan ugy-e? Ejnye, de sajnálom. Pedig éppen azt a csuda nagy ökröt szerettem volna meglátni. Hát azt a csuda kakast, amelyik pontosan órára kukorékol, láthatnám-e?

— Hogyne, hogyne!

Amint mentek az ól felé, éppen délre harangoztak s hát Uram, Teremtőm, a kakas egy nagyot kukorékol.

— No, ez igazán csuda, — álmélkodott az atyafi. Pedig csak véletlen volt a kakas kukorékolása.

De amikor az asszony az ól ajtaját kinyitotta, a kakas akkor is kukorékol ám egy jó nagyot.

— Hát most miért kukorékol? — kérdezte az atyafi.

— Jaj, lelkem bácsi, ez a kakas olyan kakas, hogy akkor is kukorékol, ha idegen ember jó hozzánk. Jelenti, hogy vigyázzunk, hátha rossz szándékkal jött az idegen ember.

— No, ez igazán csuda kakas, — áradozott az atyafi. — Hát az a csuda kutya, melyik irni s olvasni tud, hol van?

— A csuda-kutya? Hétszámra nincs az itthon, lelkem bácsikám. Hol ebbe, hol abba a városba jár s irni meg olvasni tanítja a kutyákat.

Az atyafi fejét csóválta, de most már nem szólt semmit. Elbucsuzott s amint ment hazafelé, folyton hümmögött, fejét csóválta.

— Lám, lám, — mondogta magában — nagy hazug az én atyámfia, de különb hazug a felesége. Ami igaz, igaz: ügyesen kihuzta az urát a hazugságból — még nagyobb hazugsággal.

(Kisbaczon.)

A Cimbora sorsjátéka

Mint azt jól sejtettük, az ujonnan rendezett sorsjáték még a két év előttinél is nagyobb érdeklődést vált ki lapunk kis olvasóinak táborában és napról-napra tömegével érkeznek be hozzánk levelek, amelyek a sorsjáték feltételeire vonatkoznak és előfizetési lapokat kérnek.

Hogy teljesen tisztán lássatok, megismételjük a feltételeket:

250 sorsjegyet

bocsájtnak ki, mely kétszázötven sorsjegy

50 pompás nyereményért

játszik és így minden ötödik sorsjegy nyer. A sorsjegyeket pénzért nem árusítjuk és mégis bármelyikőtök hozzájuthat s megszerezheti magának egy szép ajándék nyerésének esélyeit, ha új előfizetőt szerez a Cimbora számára. Minden olvasó, aki lapunk részére egy előfizetőt szerez, egy sorsjegyet, aki kettőt, két sorsjegyet kap. Természetesen azok, akik több előfizetőt gyűjtöttek, nagyobb eséllyel indulnak, mert több sorsjegy lesz a birtokukban.

A sorsjegyet az új előfizetőt gyűjtő olvasónak akkor küldjük ki, ha az előfizető szülője a Cimbora előfizetési díját legalább egy negyedévre, tehát 100 lejt hozzánk beküldötte. Ahogy az összeg hozzánk érkezik, postára adjuk a sorsjegyet a gyűjtő részére, aki ezzel megszerezte magának a jogot a sorsjátékban való részvételre. Mihelyt mind a 250 darab sorsjegyet kiküldöttük, megejtjük a sorsolást és annak eredményét a Cimbora következő számában közzétesszük.

A sorsjáték ajándéktárgyai között szép könyvek, mulattató játékok és hasznos iskolai szerek váltakoznak, amiből már Nektek január 10.-iki számunkban izelítőt adtunk, amikor az első öt díjat felsoroltuk.

A következő számokban részletesen ismertetjük majd az összes nyereménytárgyakat és közzétesszük majd azoknak a nevét is, akik új előfizetőt gyűjtöttek, tehát résztvesznek a sorsolásban.

Itt van az alkalom, hogy mindegyikőtök megpróbálja a szerencsését! Rajta hát!

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben és melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

Ortutai Angyalka, Béla és Elemér, Beregszász. Szívemből örvendek az örömeteknek. Engem boldoggá tesz, ha örömet szerezhetek másoknak. Mindkét rejtvényetek sorra kerül. — Szili György, Arad. Éppen mert nem tudsz szépen írni, azért kell irnod mennél több levelet nagyapónak, aztán egyszerre csak úgy megszépül az írásod, hogy az csupa csuda. — Román József, Szatmár. Szívesen írok én neked külön levelet is, de közöld velem pontos címedet, mert az előfizetők címe csak a kiadóhácsi könyvébe van bevezetve. Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem többi unokámat is, hogy aki egy-két sornyi levelet szeretne tőlem, közölje velem a pontos címét. Szakitok én időt erre is, hadd lássatok ebből is, hogy helyes beosztással mindenre jut idő. Nagy érdeklődéssel kísérem a te fejlődésedet s már látom benned a művelt iparost. Négy középiskolai osztály után két évi gyakorlat, aztán négy évi tanulás a felsőfokú fémipari szakiskolában — hát bizony ez nem játék, de igen komoly munka. Képzelem, mily nagy örömük van benned a szüleidnek. — Daniels Berthold, Nagyvárad. Ugy látom dec. 15-én kelt leveledből, hogy karácsonyra szeretted volna megkapni a Cimbora-ban hirdetett hat könyvet. Kár, hogy egyenesen nem Szatmárra irtál, ugy egy-két napon belül megkaptad volna a könyveket, így nincs más mód, mint a kiadóhivatalnál megismételned a megrendelést. Általában nem tudom eléggé hangsúlyozni a szerkesztőség és kiadóhivatal közt levő különbséget. Az én dolgom: az újság szerkesztése, a kiadóhivatalé: az újság ki nyomtatása, szétküldése, éppugy az ott esetleg hirdetett könyvek eladása is. Ott kell reklamálni a hiányzó számokat és ott kell megújítani az előfizetést is. — Heller Olga, Arad. Minthogy most e hónap 20-án jelen meg annak a hónapnak az utolsó száma, a következő hónap elején kívánatos beküldeni a megfajtást, akkor nem késele. — Szalay Zsuzsa, Borsa, Pozsony megye. Képzelem, mi mindent hozott neked az anyyalka, ha már Mikulás apó is úgy kitétt magáért. Azt igen helyesen tesztitek, te is, meg Judit is, hogy naplót irtok, mert anélkül sok mindent elfelednétek. Aztán milyen kedves lesz majd lapozgatni a Naplóban ősz hajjal, felelevenítvén a régi dolgokat. No és már azért is fontos ez, mert ti az iskolában mindent tótul tanultok, tehát a napló-írással is gyakoroljátok magatokat a magyar fogalmazásban. — Szalay Judit, Borsa. Milyen ked-

ves volna, ha benéznétek nagyapó pesti lakására is (VIII. Bérkocsis-u. 16.), ha csakugyan eljöttök Pestre! — **Frits Ferenc, Kolozsvár.** Tudsz ugyan románul, de mégis nehezedre esik, hogy nem az anyanyelveden tanulsz. Ez természetes, mert mindenki a saját anyanyelvén gondolkodik. Éppen azért ugy oszd be az idődet, hogy mennél többet olvashassál és irhassál magyarul s ezáltal pótoljad a kényszerű hiányosságot az ismeretek szerzése körül. A 43. számot pótolja a kiadóbácsi. — **Ferenczy Tibor, Losoncz-Tamási.** Köszönöm a felvilágosítást: tehát Tomásovce pri Lucenci — Losoncz-Tamási és Novohradská-Notgrád. S köszönöm azt is, hogy megismerttélt testvéreiddel. Öten vagytok. Legidősebb nővéred, Esztiike Pesten járt 2 évig a kertészeti intézetbe s most a magyar gimnáziumot végzi. Második nővéred, Biri, a VII. reálba jár, te az V-be, Feri öcséd a III-ba. Szlovák a tannyelv. Zolika öcsétek még csak negyedfél éves s sokat szid a mamuka, mert rontjátok a kényeztetéssel. Te festeni is tanulsz egy festőművésztől, de nem igen értékesítheted festményeidet Losonczon. Hiszen, ennek is eljön az ideje, csak igyekezzél. Annak igen örvendek, hogy sok könyvem kapható Losonczon, de még inkább annak, hogy szép magyar írásodon nem látszik meg a szlovák nyelven való tanulás. — **Király Lili és Évi, Kolozsvár.** Igazatok van: szívesebben veszem, ha ceruzával írtok, mintha egyáltalán nem írtok, de azért lehetőleg kerüljétek a ceruzát, mert ez szemrontó. Ha tavaly és tavalyelőtt németül tanultatok a szebeni Orsolya-zárdában, elhiszem, hogy most nehezebb a tanulás a Marianumban, de hiszem, hogy e kitűnő intézetben hamarosan megkönnyebbül a tanulás. Ha könyvet nyertek, arról ne mondjátok le, mert azt meg kell kapnotok. Mondhatok, nekem igen kellemetlen, hogy oly sok könyv vész el a postán. Mert ott vész el, minthogy a kiadóbácsi pontosan expedálja. A karácsonyt épp annyira vártam, mint ti, mert a pesti unokáimat mind egy karácsonyfa köré gyűjtöttük. Képzeltetitek a mi nagy boldogságunkat. — **Kiss Pál, Nagyvárad.** Remélem, mire ez üzenetet olvasod, kétszer is elolvastad a nyert könyvet. — **Kálmán Imre, Nagysomkut.** Te is, meg a hugod is magántanulóí vagytok a nagybányai gimnáziumnak, de írásodon nem igen látszik, hogy románul tanulsz. Bár későn érkeztek a rajzaid, bevettem a pályaművek közé. Ugy látom, tehetséged van a rajzolásra. Ha egy pár sort akarsz tőlem, közöld velem pontos címedet. — **Szántay Aladár, Arad.** Ha elküldöd a meséket, szívesen mondok rólok véleményét. Mindenesetre jól teszed, hogy gyakorlod magadat a fogalmazásban, de a közlést látatlanban meg nem ígér-

hetem. A számrejtvény szerkesztésének módját valamelyik barátod megtaníthatná. Már többször közöltem az ujságban is, de nagy helyet foglal el a magyarázat. A rejtvényeid vagy jóismerősök, vagy igen nehezek. — **Ujfalusy Klári, Élesd, Biharmegye.** A 15 éves bátyád, aki Váradon tanul, két fiut tanít franciául s ezért 500—500 lejt kap. Képzelem a szüleid örömét. Az ikertestvéred harmadosztályos s már az Aranyembert olvassa. Hát te mit olvasol Cimbora-n kívül? A kiadóbácsit értesítettem, hogy hiányzik neked tavalyról az 1—9. szám, a Balambérből a 40—48. oldal. Bizony, nem tudom, pótolhatja-e mind ezt. Máskor azonnal reklamáld meg a hiányzó számot. — **Winkler Böske, Piski.** Végtelenül bánt, hogy még mindig nem kaptad meg a nyert könyvet. A te örömed igazán korai volt. Értém a szomorúságodat. A kiadóbácsit megkértem, hogy küldje el ajánlva. — **Bán Irén és Jolánka, Torda.** Azt írjátok, hogy a kiadóbácsinak karácsonyi ajándékba szereztetek egy előfizetőt. Remélem, viszonzotta az ajándékot. — **Huszár Mária, Abafája.** Végre valaki, aki megkapta a könyvet. Van hát jó posta is. A beszámoló közlése jó sokáig tart, mert sok a beszámolás. Jóska és Károly hány évesek, hogy vadászóra vadásznak? — **Ambrus Géza ig. tanító, Marosludas.** Levél ment. — **Szentpéteri testvérek Szilágysomlyó.** Gratulálok Elemér szines rajzához. Pompás téli kép. — **Schönheim Béla, Temesvár.** Nem kell azért bocsánatot kérned, hogy elsőnek irtad le a „Kedves“-t s utána a keltezést. Ez valóban „kedves“ tévedés, mert szeretetre vall. Örvendek, ha az én arcképem volt a legkedvesebb ajándékod, s hogy könyvet is nyertél. Megkaptad-e? — **Mátyás József, Aranyosgyéres.** Tehát: Campia-Turii — Aranyosgyéres. Ezzel is többet tudok. Mert „a jó pap holtig tanul.“ Az arcképeimet — irod — nevelőapád rámába tette, s te vigyázni fogsz rá, hogy majd férfikorodban jusson eszedbe, mennyi szép olvasmányt küldtem neked gyermekkorodban. Hát aztán hogyne irnék én nektek utolsó lehelletig, amikor oly nagy szeretettel s hálálatossággal találkozom? Kedves szüleidnek tolmácsold vizont üdvözletemet. — **Palágyi testvérek, Szatmár.** Ugy emlékszem, hogy válaszoltam nektek, csak ti azt még nem olvastátok a leveletek írásakor. De az sem lehetetlen, hogy elveszett a leveletek. — **Borgida Anci, Szatmár.** Jól vizsgáztál s ezért apukádtól kaptál 10 lejt. S volt egyéb örömed is. Megkaptad a nyert könyvet és nagyapó arcképét is. Ha majd Szatmárra megyek, szépen fogd meg a kezemet s vezess el hozzátok. Hátha külömben elteved szegény nagyapó? — **Varga Éva, Nagyvárad.** Hogyne közöltem volna az Anikó levelét,

amikor az olyan szép volt, s hogyan választottam volna a leveledre. Ha édesanyátok könnyezett, olvasván az arcképem alá irt verset, ez a vers legnagyobb dicsérete. Köszönet. Arról már irt valamit Szabó Mária néni, hogy édesapád Magyarországon kap tanári állást s amint írjátok, már kapott is a mezőtúri ref. kollegiumban. Valóban meghat, hogy ha Erdélytől el is váltok, a Cimborától nem. Az mindegy, hogy milyen pénz-nemben fizeted majd az ujságot. — Szóke Juci, Brassó. Azt ígéred, hogy örökre megörzöd a fényképemet. No, majd meglátom onnan felül-ről, a fényes mennországból, ahol majd az angyaloknak fogok mesélni. — Szentés Béla, Kolozsvár. A pótlórejtvényed sorra kerül. — Rusz György, Tasnád. Egy időre érzékeny bucsut veszél a Cimborától, mert most nincs időd az olvasásra a sokféle idegen nyelv miatt. Majd tul leszel te a kezdet nehézségein, s akkor csak jere: szeretettel fogadlak vissza unokáim seregébe.

Eröss Árpád, Kézdivásárhely. Temesvárról átjöttél Kézdivásárhelyre: itt végzed a hatodik osztályt. Szóval, úgy látszik, vágyódott a szived a székelyföldre, amely ősi fészke a te nemzetségednek. Hiszem, hogy az ősi föld szebbnél-szebb versekre ihlet. A most küldött kettő közül a egyik jön, a másiknak kevés megértője akadna a Cimborában. — Xantus Mancsi, Isaszeg. Igen, meg értem, hogy a szép nyári és őszi napok játszani csalogattak s megbocsátom a lustaságodat. Szívemből kívánom, hogy a jövő nyáron látogat-hasd meg a tordai nagymamát. A kiadóbácsi megírja, hogy mikor jár le az előfizetésed s az ujságot, amely eddig Gödöllőre járt, Isaszegre (Dányi-uca 39.) küldi. Örvendek, hogy Isaszegen is van már egy jó barátnőd, s nagyon szeréittek egymást. Szüleidnek tolmácsold meleg üdvözléte-met. — Horváth Sárka, Vulkán. Igazán nem csoda, hogy nővéred meghült, ha minden reggel vonattal megy iskolába, a két órányira fekvő Petrozsényba. Nem kapja ingyen a tudást sze-gény. A vallásomat eltaláltad. Egyébként régi igazság, hogy minden vallás jó vallás, csak a kárvallás rossz vallás. — Sára Emmi Kovászna. Valóban, megérdemled, hogy a szerencse rád mo-solyogjon, oly szorgalmas megfejtő vagy. Szép és gondos írásodért külön dicséretet érdemelsz. — Homm Gusztáv, Kolozsvár. Örvendek, hogy mind jól vagytok s a nyári vakációról is beszámolsz. Ne félj, a farkas nem eszi meg a havat. — Szente Béla, Marosvásárhely. Nagy örömet sze-rez neked a Cimborá, de sokat nem olvashatsz, mert fáj a szemed. Bizony, akkor vigyázz s légy mértékletes az olvasásban. Aztán bizonyára van jóbarátod, aki időnként szivesen olvas fól neked, így is kimélheted a szemedet. — Gyenge Dezső,

Madéfalva, Csikmegye. Örömmel látlak unoká-im seregében, kedves kereskedőinas unokám. Hát csak igyekezzél mennél gyorsabban írni le-velet. Helyes beosztással jut idő erre is, na meg olvasásra is. Ne feledd, hogy az országnak nagy szüksége van művelt kereskedőkre és iparosokra. — Parecz Erzsébet, Arad. Rejtvényeidből vá-logatok, az adoma sorra kerül. — Dubb Árpád, Székelyudvarhely. Azt gondoltam, hogy a mult-kori levelet nem te irtad, hanem diktáltad, de amikor csak lehet, írjál magad, mert a levélírás fontos kiegészítője az iskolai tanulásnak. A rejt-vényed sorra kerül, rajzod pedig pompásan illik az adomához. Ugy látszik, van tehetséged a rajz-ra, fejedzd tovább a tehetségedet. Várom a be-számolást a Nagyváradon töltött karácsonyról. — Dávid Elza és Gizi, Lónyatelep. Ime, kihirde-tem, hogy Dávid Elza (Lonea, Str. Regina Maria 37.) levelezni szeretne, s melegen ajánlom nö-vendek leányolvasóimnak, hogy kezdjék meg vele a levelezést. A franciából fordított kis me-se jó kis mese és a fordítás is sikerült. Buzdítá-sul majd közlöm. Örvendek, hogy megkaptad a nyert könyvet s figyelmeztettem a kiadóbácsit, hogy a régebb nyert könyvet még nem kaptad meg. A számrejtvény sorra kerül. — Hevesi Et-tus, Duna-Orbágy. Kezdedbe került a Cimborá s bár 18 éves, hivatalba járó leány vagy, megren-deled, annyira megtetszett. Intézkedtem, hogy decembertől kezdve küldje a kiadóhivatal. Mon-danom se kell, örömmel látlak unokáim seregé-ben. — Karakas Pityu, Élesd. Mást nem gondol-hatok: valahol el kellett kallódnia a levelezőlap-nak, mert amennyire lehet, még azok nevét is közlöm, akiknek a megfejtése a határidő után érkezett be. — Antal Ilonka, Stein Ica, Novák Béla és Laci, Bajkán Laci, Szilágyi Piroska, É-lesd. Ugyanezt üzenem nektek is. — Hermann Lili és Tibor, Kolozsvár. Nagy az örömed, hogy könyvet nyertél s meg is kaptad. Ha előfizetőt szerzettél, újabb örömed lesz, mert ezért is kapsz könyvet. Az írásodon meglátszik, hogy fáj a sze-med. Vigyázz, ne erőltess meg. Rövid levéllel is megelégszem, amíg a szemfájásod tart. — Po-lóny Gizella, Losonc. Bizonyosan lekéstél a be-küldéssel, ha neved nem volt a megfejtők közt. Most idejében beérkezél. A pótlórejtvényed sorra kerül. A másikat hibásnak találtam. Gon-dolkozzál rajta, miért. Gyorsan senkinek sem közölhetem a rejtvényeit, mert sok rejtvény vár közlésre, s a sorrendet meg kell tartanom. Az írásodért külön dicséretet érdemelsz. Váró Éva, Székelyudvarhely. Jó sokáig hallgattál, de remé-lem, hogy ismét szorgalmasan fogsz írni. Ha már elég jól tudsz románul és németül, több időd jut a levélírásra. Hogy hány előfizetője van a Cim-

borának, bizony, nem tudom, de azt tudom, hogy sok ezren olvassák, csak az a baj, hogy — a kiadóbaicsi szerint — sok a pontatlan fizető. Ha Udvarhelyre megyek, megnézem ám a székelykaputokat! — Schröder Pista és Tibi, Sevljus. Minthogy nincs csehszlovákiai helységnévtáram, írjátok meg Sevljus magyar nevét. Na meg levelet is várok, nemcsak megfejtést. — Földes Imre, Szaxtmár. Jók a rejtvények, s várom a beszámolót a karácsonyi bizonyítványról. Az arképedet kedves emlékeim közé helyeztem. — Deér István, Fogaras. Örvendek, hogy nemcsak megkaptad a nyert könyvet, de gyönyörű szépnek és találtad, s hogy annyira szereted a Cimborát. Hát csak szeresd is, mert a Cimborá valóban igazi jóbarát.

A DECEMBER HAVI REJTVÉNYEK MEGFEJTÉSE:

46. szám. Számrejtvény: Nagyvárad. Pótlórejtvény: Szentiványi Csorba tó.

47. szám. Számrejtvény: Falu végén kurta kocsma. Pótlórejtvény: Ki Istenben bízok, nem csalatkozik.

48. szám. Pótlórejtvény: Verne Gyula. Név-rejtvény: Bethlen István. Pótlórejtvény: Nagy Lajos.

MEGFEJTETTÉK:

Földes Imre, Boér István, Szentpétery testvérek, Schröder A. Pista és Tibi, Váró Éva, Marx József, Szilágyi Piroska, Hermann Lili és Tibor, Novák Béla és Laci, Polóny Gizella, Stein Ica, Antal Ilonka, Karakas Pityu, Dávid Elza és Gizi, Parecz Erzsébet, Gyenge Dezső, Sente Béla, Sára Emma, Glück Imre, Borgida Lili és Vera, Sente Béla, Varga Éva, Palágyi testvérek, Mátyás József, Schönheim Béla, Beretzky András, Turay Jancsi, Borsos Samuka, Szántay Aladár, Király Lili és Évi, Kiss Pál, Fritsch Ferenc, Szalay Judit, Heller Olga, Szili György, Szabó testvérek, Szőke Juci és Piri, Csomór Piroska, Laci és Márta, Pályi János.

A megfejtők közt 12 könyvet sorsoltunk ki. Tökmag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevét húzta ki: Sára Emmi, Kovászna; Pályi János, Losonez; Szili György, Arad; Szabó testvérek, Brassó; Csomor Piroska, Laci és Márta, Mezőbánd; Varga Éva, Nagyvárad; Sente Béla, Kolozsvár; Váró Éva, Székelyudvarhely; Novák Béla és Laci, Élesd; Boér István, Fogaras; Mátyás József, Aranyos-Gyéres; Szántay Aladár, Arad.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 60. nap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a 60. nap 10-ik napja.

PÓTLÓREJTVÉNY.

Beküldte: Borgida Lili.

— ár	— erencz
— rany	— rma
— árda	— óza
— ma	— z
— óra	— ád
— ica	— ica
— aj	— ár
— ren	

Egy régi magyar író neve.

PÓTLÓREJTVÉNY

Beküldte Ortutay Elemér

— enedek
— lla
— ózsa
— dith
— éza
— idónia
— bel
— abolcs

A hiánybetűk egy város nevét adják.

CIMBORA szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánji-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánji-Mare (Nagybaczon) Jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó
Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

Megjelenik havonta háromszor